

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računati po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Skrajno lopovstvo.

Pretekli četrtek bila je Podkloštrum, kjer župnikuje g. Gregor Einspieler volitev volilnih mož in zmagali so po velikanski agitaciji, katere so se udeleževali vsi Nemci in slovenski renegatje, vsi biriči in vsi nam nasprotni gospodje na uradniške lestvice raznih klinih, nemškutarji z 80 proti 52 glasom. Znatno ugodnejega izida nismo niti pričakovali, kajti Podklošter in Vrata sta nemčurstva glavna trdnjava, tu napenjajo vsekdar vse sile, ker jim tu gre za kožo, tu se silno bojé izgubiti večine, ž njo pa občinske uprave, kajti potem bil bi — obračun, kateri bi pa bil jako kočljiv, vsaj čujejo se zelo čudne vesti glede občinske uprave.

Po volitvi zbrali so se slovenski volilci v gostilni „Pri Danijelu“, Nemci pa v drugi krčmi. Mej slovenskimi volilci bila sta tudi župnika go., spoda Gregor Einspieler in Kolarič. Naši možje so se v gostilni mirno razgovarjali brez govorov, brez napitnic ter bili v najlepšem redu dobre volje. Kar se pridrve od nemško-liberalne stranke, katere pristaše so ves dan v drugi krčmi iz velikih steklenic z vinom zalivali in ščevali, trije kmetje v gostilno „Pri Danijelu“ ter začno mirne naše volilce psovati s „tepci“, „svinjami“ itd. Kaj čuda, da se je našim volilcem razvnela kri in da so surove goste, kateri neso imeli nič „ceh“, postavili pred vrata, katera so zaprli. Iztirani nemškutarški trojici pridružili so se še drugi in sedaj so siloma hoteli udreti v krčmo. Tiščali so vrata od zunaj in znotraj, in tem povodom zgodilo se je, da je bil nemškutarški žagar Miha Soier z nožem tako hudo ranjen, da je še isti dan umrl.

To je goli dogodek, to vsa nezgoda, ki se je pretekli četrtek pripetila v Podkloštru. Kdor ima naravne možgane, bi si mislil: Žalostno, jako žalostno, a kaj nečudenega to ni, saj čitamo čestokrat, kako se strastno bijejo Madjari na voliščih, da je mnogokrat več mrtvecev in ranjencev, in da morajo naposled žandarmi in vojaki razgnati bojujoči se stranki. Zares omikan človek niti poskusil

ne bode fruktificirati take nesreče, marveč izrekel bode svoje obžalovanje in skrbel in delal na to, da zločinec zaslužen kazni ne odide.

Drugače pa koroški Nemci. Dasi še ni dognano, kdo je Soierja zaklal, dasi celo mnogo za to govori, da mu je smrtno rano prizadel jeden njegovih pristašev, kateri jedini je bil ves okrvavljen, uporabljajo ta umor kot vodo na svoj mlin in skušajo vso krivdo zvrniti na sedanjega vodjo koroških Slovencev, na g. Gr. Einspielerja. Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“, katero ureduje zloglasni italijanski renegat Foresti, priobčila je uvodni članek, „Blut-Früchte der Einspieler'schen Hetzpolitik“, v katerem se z nečuvno strastjo in nesramnostjo zaganja v gosp. Gregorja Einspielerja, mu kar naravnost očita umor, in navaja besede, katerih nikdar izustil ni. Ves članek ni drugega nego dolga vrsta lažij, perfidije in ščevanja. G. Gregor Einspieler jim je trn v peti, zato treba ga uničiti, saj se čita v sv. pismu: „Udaril bodem pastirja in razkropile se bodo ovce.“

A ta pot se jim to ne bode posrečilo. Gosp. Einspieler je na tem umoru toliko kriv, kolikor novorojeno dete. Ko so se začne prve nemškutarške psovke, ostavil je s svojim tovarišem krčmo in ko se je vršil umor, bil je že z lica mesta. Kako da bi torej on bil odgovoren za umor? In kako bi se ta umor, dokler morilec sploh še znan ni, zarezal na naše stranke rovaš? Za umor odgovarjaj dotični zločinec, nikdar pa cela stranka!

Le časnikarsko lopovstvo, kakeršno se šopiri v prej omenjenem listu in v „Freie Stimmen“, more tako žalosten slučaj izkoriščevati na tako podel način in le moralno sprijeti ljudje morejo postopati tako, kakor se je te dni Podkloštrum godilo. Besneli in rjaveli so in župnika Einspielerja celo pri Soierjevem pogrebu psovali, in žal, vršili so se tudi prizori, ki spominjajo na Schillerjeve besede „Da werden Weiber zu Hyänen.“ Prej omenjeni urednik Foresti je pri odprtem grobu ščuval proti

slovenski narodnosti in pozival na maščevanje. Politična strast in nesramnost imeli sta svoje orgije.

Politično oblastvo izvestno ni znalo o Forestijevem govoru, sicer bi ga bilo gotovo preprečilo. Sedaj, ko je o tem govoru poizvedelo, mora Forestija poklicati na odgovor, sploh pa storiti nemudoma energične korake, kajti lažljivo, lopovsko nemško časnikarstvo zapeljalo in razburilo je duhove tako, da nekateri naši rojaki na Koroškem neso več popolnoma varni.

Brezvestno hujskanje urednika Forestija mora se omejiti, stroga sodna preiskava ga bode pa na laž postavila in dognala resnico. Dokler pa uspeh preiskave ni znan, naj razsodni Slovenci ničesar ne verjamejo, kar čitajo v nemških listih o tej zadevi, k'er vse je le tendencijozna laž, ki nam zopet kaže, kako podla sredstva služijo Nemcem, kadar gre proti nam.

Cerkev in narodni jezik.

Znano je, da je v mnogih krajih v Istri v rabi pri cerkvenih obredih že od davna narodni slovenski jezik, katerega bi pa nekateri radi izpodrinili ter nadomestili z mrtvim latinskem jezikom. Mi Slovenci sicer narodnega jezika v novejšem času pri cerkvenih obredih nikdar nismo imeli uvedene pri istej meri, kakor je to običajno še današnji dan pri naših hrvatskih bratih v Istri, a še ono malo nadomestili bi radi nekateri z latinskim jezikom. Mnogo se je pisalo pri nas že pro in contra o zadevi Cecilijanskega petja. Vsak prijatelj cerkvene glasbe mora biti pač prijatelj dostojnega, v cerkvenem dubu zloženega petja. Z muzikalnega stališča nemamo niti najmanjšega pomisleka pridružiti se onim, ki žele, da se cerkveno petje reformuje, da se odpravijo one neprimerne poskočnice, ki imajo vse drugo v sebi, le ne cerkvenega duha niti najmanj trohico. A nikakor pa z narodnega stališča ne moremo sprijazniti se s tem, da bi jedru na ljubo morali žrtovati tudi lupino ali obliko, in ta je za nas slovenski narodni jezik, kateremu

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Prijatelj, ki je otresel mestni prah, iz Kranjskegore pogumno korakal čez Sedlo v divno Trento, v domovino prelepe Zlatorogove pravljice, od tam pa dalje v prijazni Bolec, kjer znani Jonko še vedno samopašno vladari, potem pa poskušal svojo hribolazno spretnost po znani jako opasni bližnjici na Predel, s Predela pa mimo smaragdu podobnega jezera v Rabel in na Trbiž, — pripovedoval mi je, da je skoro na vsaki postaji, v vsakem večjem kraju, našel jako veliko prijateljév in znancev in da se je v njih novi družbi prav dobro imel.

Sedaj, ko so počitnice, je prav naravno, da vse hiti v planinske prirode naročaj, da si okrepi zasedena jetra in obisti in se raduje bistrega vzduba, studenih gorskih studencev in azurnega neba. „Carpe diem!“ je baš sedaj splošno geslo, in ker so počitnice kratke, treba okoristiti se pravočasno, kajti po „šmarnih mašah“ itak le prehitro prične poprejšni red.

Prijatelja mično pripovedovanje napotilo je tudi mene, da sem hitel ogledat si gorenjsko stran, kamor me že od nekaj s posebno silo vleče. Ker pa človek ne živi samo ob gorenjskem zraku, ampak treba tudi zadostne hrane notranjemu človeku, vzel

sem seboj poleg družih delikates, tudi jednajst piščet, katere sem prav pošteno in po vseh predpisih v Ljubljani oddal. A glej čuda! Prišedši na Bled, bilo jih je v mreži samo še osem, kam je trojica piščet odrčala, tega še dandanes ne vem, dasiravno si mislim, da državna železnica še ni tako daleč prišla, da bi od piščet pobirala desetino. Troje piščet se je na tej kratkej progji izgubilo, kdor jih je našel, jih izvestno ne bode prinesel nazaj, jaz v svoji dobrodušnosti pa mu niti ne želim, da bi mu, bodisi li ocvrte ali pa pečene, v požrešnem grlu obtičale.

Jedva sem za jedno skušnjo obogatel, sledila je takoj druga. V ljubih Lescah je bilo, ko sem imel kupiti dvoje voznih listov, jednega v Ljubljano, drugega v Kranjskogoro. Stopim k blagajničnemu oknu in zaprosim prav razločno: „Jeden listek v Ljubljano, jednega pa v Kranjskogoro!“ Na to dobim dva listka v Ljubljano. Ko opazim, da nesem zahteval, dveh listkov v Ljubljano, marveč jednega v Ljubljano, drugega v Kranjskogoro, prične uradnik zopet svojo manipulacijo in mi predloži dva listka: jednega za Ljubljano, drugega za Kranj. Sedaj bi se bil jaz imel malo razkoračiti, a kot pristen Slovenec sem si mislil: bolje, da ti odjenjaš. In ker sem uvidel, da uradnik slovenski ne zna, začel sem jaz govoriti nemški in mu dopovedal, da potrebujem jeden listek „nach Laibach,“ drugega

pa „nach Kronau“. In potem sem srečno dobil oba listka in narodna ravnopravnost bila je rešena. Neka rodoljubna dama je sicer želela, da bi to ne prišlo v javnost, a meni se zdi, da kaj tacega ni smeti zamolčati. Gospod Czedik na Dunaji zaradi tega ne bode omedlel, a uradnika v Lescah, nevesčega slovenščine, bi utegnili vender malo potipati. Ko bi pa tudi tega ne bilo, dal sem vsem pohlevnim Slovincem vzgled, kako se jim je ravnati, da za dober denar dobe tudi prave vozne listke.

Kakor sem že prej omenil, bil sem tudi na našem divnem Bledu. Ondu čul sem dogodbico, za katere polno istinitost ne jamčim, katera se mi pa vender zdi precej verojetna. V znan hotel došel je pred malo dnevi lovsko oblečen gospod. Stopivši v vežo, pride mu nasproti neko žensko bitje — bila je nekda hišna gospodinja — katero vpraša, bi li mogel v tej hiši dobiti stanovanje. Gospodinja poméri ga od nog do glave in mu s kratkimi besedami naznani, da ni prostora, za take ljudi sploh ne. Tujec odide, gospodinja pa je takoj potem izvedela, da je to bil gospod s cesarskega dvora, ki je imel ondu naročiti več sob za visoko osebo, a si je po tem, ne baš dvorljivem vsprejemu stvar korenito premislil. Spoznanje in kesanje je seveda prišlo, a bilo je — prepozno.

Vrnivši se z Gorenjskega v Ljubljano, pohajal sem lenivo po mestnih ulicah in v debelih požirkih

želimo ohranjeno v naših slovenskih krajih v cerkvi isto veljavo, katera mu gre, in katero je imel večinoma do upeljave nam z Nemškega došlega Cecilijanskega petja.

Toliko le mimogrede, ker namen našemu članku ni drug, nego seznaniti čitatelje z nazori, katere razklada o zgoraj navedenem predmetu, od nas že večkrat omenjeni „Il Diritto Croato“, ki piše tako-le: „Raba narodnega jezika pri svetih obredih — navada že tako stara, katere se Slovani drže nekako trdovratno — ima v Istri hudih nasprotnikov mej duhovniki, kakor tudi mej posvetnjaki italijanskimi. To nasprotovanje je lahko umeti, nasprotniki naši zakrivajo je jako umetno, češ da so proti slovenskemu jeziku v cerkvi samo iz verskih razlogov.“

V čem pa bi verjela mogla škodovati raba narodnega jezika pri svetih obredih, tega pač ne vedó povedati niti oni sami. Ponavljati moramo tu, kar smo že večkrat imeli priliko opazovati, to je, da Italijani nasprotujejo slovenskemu jeziku pri bogočastji samo iz političnih nagibov, a ne iz religioznih. Zaslepljeni od nizkih strankarskih strastij, zanašajo celo v cerkev narodni antagonizem, plemensko sovraštvo. V novejših časih, skušajo z vsemi mogočimi sredstvi odstraniti narodov jezik iz Božjih hramov v slovenskih krajih. Zadovoljni, da mogó dati s tem duška svojemu fanatizmu, ne premislijo, koliko škode lahko učini veri tako nemoralno počenjanje. Strastni boj proti slovenskemu jeziku v cerkvi je nevarno in nespametno podjetje, proti kateremu smo že večkrat povzdignili svoj glas. Za danes hočemo navesti samo mnenje učenega, inteligentnega in vestnega duhovnika italijanskega, ki je sodil nepristransko in z jasno razsodbo o zadevi narodnega jezika v cerkvi. Na misli nam je pokojni Facchinetti, ki v svojem izbornem delu „Degli Slavi Istriani“ (o Slovanih v Istri) govoreč o veri njihovi pravi „da Slovani čujejo vse dogme in predpisane molitve v svojem jeziku“ in nadaljuje: „Gledé vere mogó se Slovani zmatrati za dokaj bolje podučene, nego mnogi Italijani, ki služé se kacega manj ali več barbaričnega narečja, morajo moliti v latinskem jeziku. To pa je grozna latinščina!“

Dalje pravi Facchinetti: „V slovenskih župnijah pojó se ob praznikih in nedeljah epistole in evangeliji v slovenskem jeziku. Tako tudi razni slavospevi. Odtod izvira, da isterski Slovani razumejo stvari, ki se godé, molitve ki se vršé in evangelije in epistole, ki se pojó v njihovih cerkvah, mnogo bolje nego oni, ki jih čujejo v latinskem, njim popolnoma nerazumljivem jeziku.“ S temi besedami, izrečeno je jasno, kolike koristi je za vero narodni jezik v cerkvi. In to je popolnoma naravno. Tam, kjer narod razume to, kar se poje ali moli mej svetimi obredi, verski čut ostaje veliko bolj živ, nego tam, kjer so molitve in pesni v tujem nerazumljenem jeziku le mrtvi glasovi za verno ljudstvo. O slovenskem jeziku izraža se omenjeni pisatelj, „da je jezik, ki ga govori toliko naroda, ter se glede bogatstva, kreposti in lepote izrazov more prijed-

užival naše metropole dolgočasnost. Povsodi le znamenja „mrtve sezone“ in kislih kumar, nikjer nič novega, nič zanimivega. Stoj! tu bode vender nekaj! V neki izložbi našel sem naposled zanimivost. Bili so štirje nemški stih. Nesem se jih zapamtil, le drobci prvih dveh mi malo po možganih breče:

— — wo die Karawanken
— — hoch zum Himmel ranken.

Karawanken — ranken! Hm, hm! To ni kar si bodi! Take peozije ne dobiš kmalu, ko bi hodil tudi čez tri gore in čez tri vode. To je izvirno „comme il faut“. Kaj jednacega, skoro še bolj izvirnega čul sem samo jedenkrat in to bilo je na Dunaji. Jeden naših rojakov delal je takrat izpit iz sanskritskega jezika. Napravil je izpit z odliko, in zato bilo je mej nami veliko veselje, kateremu smo s tem dali duška, da smo se zvečer zbrali v gostilni in v prosti zabavi čestitali dotičniku na vrlem uspehu. In tedaj je nekdo mej nami ustal, „ex improviso“ posegel v svojo liro in zapel tako:

„Tam kjer Himalaja
Proti nebu razgraja,
Kjer Ganges in Bramaputra
Lačne krokodile „futra“, —
Tam doma je tist' sanskrit
Iz katerega si Ti danes naredil izpit — —

Ker so stih tako krepki in miloglasni, da bi bilo težko napisati kaj jednacega, zato bodi z njimi zaključeno današnje pismo. s.

načiti kateremu koli evropskemu jeziku.“ Dalje pravi, da se v Istri govori slovanski jezik mnogo čisteje v krajih bolj oddaljenih od morja, da baš raba narodovega jezika v cerkvi izdatno upliva na ohranjenje in na čistost jezika samega, ter se izreka, da ta stara navada, ki se nahaja v mnogih župnijah v Istri, upliva čudovito blagodejno.

Tako izraža se o važnem tem vprašanji omenjeni list, z razlogi, ki se nam zde popolnoma opravičeni. Da je narodnemu probujenju isterskih Slovanov, ohranjenju njih narodnosti nasproti pritisku Italijanstva, bil najglavnejši stebel baš raba njihovega jezika v cerkvi, kdo ne bode pritrnil temu? To pa vedó dobro nasprotniki našega narodnega razvoja, in zatorej si strastno prizadevajo pod raznimi pretvezami izpodriaiti iz cerkve živ naš narodov jezik, na njega mesto pa postaviti mrtvi latinski jezik. V nas ima globok pomen to pri petji cerkvenem, kjer pa nikakor ne smemo pripuščati, da nam mrtva, narodu našemu popolno nerazumljiva latinščina izpodriva blagglasno našo slovensščino, ki je Bogu gotovo isto tako mila, kakor že davno umrla, za nas tuja latinska govornica. Y.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. julija.

Češkonemška sprava.

Nemški eksekutivni odbor v Pragi je sklenil, da se Nemci ne udeležé razstave v Pragi, če se sprava jeseni ne dožene. Temu sklepu pridružili so se tudi nemški veleposestniki. Razstave v Pragi se bodo po tem takim udeležili najbrž le Čehi. Da bi se sprava jeseni dognala, ni misliti, kajti deželni zbor bode imel premalo časa, da bi rešil vse mnogoštevilne predloge. Tudi se bodo baje celo konservativni veleposestniki ustavljali nekaterim predlogam. Mej drugim jim ne ugaja predloga o deželnem kulturnem svetu.

Češka bogoslovna fakulteta

osnuje se že bodoče šolsko leto na vseučilišči v Pragi. S tem se bode Čehom uresničila jedna njih srčnih želja. Staročeški listi naglašajo, da je to uspeh staročeške stranke. Nemški časopisi pa pišejo, da se imajo Čehi nekoliko zahvaliti za to tudi okolnosti, da se Nemci neso upirali osnovi češke bogoslovne fakultete. Upirala so se le cerkvena oblastva, zlasti pokojni nadškof kardinal knez Schwarzenberg. Ko je knezonadškofijski stol zasel grof Schönborn, Čehom ni bilo več težavno doseči razdelitve bogoslovne fakultete, ker sedanji nadškof ni imel več prejšnjih pomislekov. Da je knez Schwarzenberg še živ, bi vsa češka prizadevanja bila zaman.

Novo češko kmetsko društvo.

Namesto nedavno razpuščene češke kmetske zveze osnuje se novo društvo „Češka kmetska zveza za kraljevino Češko.“ Predsednik novemu društvu bode mladočeški deželni in državni poslanec Janda, kakor je tudi bil razpuščemu društvu.

Medicinska fakulteta v Levovu.

V Levovskem mestnem zboru predlagal je državni poslanec dr. Roszkovski, da mestna občina dovoli 30.000 gld. in dá zastoj ves prostor za potrebne zgradbe, da se le hitro osnuje medicinska fakulteta na Levovskem vseučilišči. Naprositi se ima dežela, da tudi dovoli primerno svoto v ta namen, poljski državnozbornski klub pa, da bode priganjal, da se ta stvar hitro dožene.

Vojni minister baron Bauer.

Zopet se širi govornica, da bode vojni minister povrnivši se s svojega dopusta dal ostavko. To so pa morda le želje nekaterih nasprotnikov njegovih.

Vnanje države.

Srbske volitve.

Volitve za srbsko skupščino bodo dué 26. septembra. Minister notranjih zadev je, kakor trdijo opozicijski listi, poslal vsem okrožnim načelnikom tajno okrožnico, da naj se pri sestavljanju volilnih zapisnikov ne ozirajo na določbo ustave, da smejo voliti le osebe, ki neso davkov na dolgu. Radikalci so nekda slabi davkoplavevalci, in se zatorej vlada boji, da bode njena stranka propala pri volitvah, če se bodo zapisniki sestavljali strogo po ustavi. Radikalna glasila pa temu oporekajo in trdijo, da je minister le podaljšal obrok za dotične izkaze do 1. dne avgusta.

Stambulova

je pöhodil v Sivistov dopisnik „Newyork Herald“ in se z njim pogovarjal o bolgarskem vprašanji. Ministerski predsednik razkladal mu je stvari tako le: „Bolgarska vlada nema namena, stvari pospešiti s tem, da bi se ustavljala Porti. Poprej treba storiti nekatere daljše korake, predno bodo Bolgari skušali otresti itak jako omejeno zavisnost od Turčije. Moje zasobno mnenje je, da se bode veliko vode izteklo, predno bode moogli proglasiti nezavisnost. Knez Ferdinand pa mora ostati. Jaz tudi ne verja-

mem, da bi bil kedaj mislil, ostaviti nas. Ko bi na to mislil, bi se preveril, da dežele častno ostaviti ne more. Njegove razmere so drugačne, nego so bile razmere kneza Aleksandra. Njega ni imenovala kaka velevlast, temveč volili so ga zastopniki naroda bolgarskega. Morda da ga kedaj umore ali pa nam odpeljejo, prostovoljno pa nas ostaviti ne sme. Kar se tiče majorja Panice, katerega aféra se je pač napačno presojevala, reči se mora, da je bil hraber častnik. Zaradi njegovih velikih vojaških sposobnostij, bi bil še lahko dalje napredoval. Pred tremi leti dobil sem neoporekljiv dokaz, da je Panica v veleizdajskem dopisovanju z zastopnikom neke velevlasti v Carigradu. Poklical sem ga k sebi in mu pokazal pismo njegovo, katero je prišlo v moje roke. Zjokal se je in odhajaje zagotavljal svojo nedolžnost. Jaz sem ukazal zapreti Panico in knez je podpisal ukaz. Pri aretiranju nesem pomagal, kakor policist, kakor se je pripovedovalo. Zvedel sem za veliko zaroto in sam vzel stvar v roke, ker nikomur nesem zaupal. Resnica je, da je Panica le za druge pobiral kostanj iz ognja, da je bil orodje v rokah strašnejših mož. V Bolgariji je prislovica: „Če hočeš čez globoko in nevarno reko, pošli naprej blazneca, da poskusi vodo pregaziti.“ V tej aféri bil je Panica blaznec in je svojo neumnost poplačal z življenjem. Sicer se pa nadejam, da so se ruski agenti sedaj preverili, da v Bolgariji ničesar ne opravijo. Ko sem na vse pripravljen proti takemu nespravljivemu sovražniku, mislim vender, da bodo Rusi pred vsem svojo srečo poskusili v Belemgradu. Bolgarska vlada in jaz osebno želiva kralju Milanu uspeha v srečnem poskusu, da se ustavi ruskim nameram. Kralj Milan lotil se je dobrega in nevarnega dela. Nadejam se, da Evropa ne bode pustila, da bi Srbi oboroženi z ruskimi puškami pod vodstvom ruskih častnikov zašli vojno z nami. Če bodo smeli ruski prostovoljci ustopati v srbsko vojsko, tudi Bolgarija ne bode brez prijateljev. Konec vsega bi bila občna evropska vojna, katere nas obvaruj Bog. Bolgarija lahko postavi v boj 200.000 vojakov, tako dobro oboroženih in tako hrabrih, kakor se le kje dobe. Potem so pa še Bolgari v Srbiji in Makedoniji, ki bodo nam pomagali.“

O tem razlaganju ministerskega predsednika ne vemo, je li popolnoma istinito. Ne ujema se prav z izjavo državnega pravdnika v Paničevi pravdi, da ruske oficijalne osebe neso bile nič zapletene v te zadeve. Znamenito je pa, da iz nje izvemo, da inuajo S. f. jski mogotci in kralj Milan iste namene in celo da bolgarska vlada želi kralju Milanu uspeha v njegovem prizadevanju. Iz tega smemo sklepati, da niti Milan niti bolgarski mogotci ne postopajo po svoji volji, temveč se ravna po navodilih, katere dobivajo od drugod, v interesu drugih skušajo uničiti ruski upliv na Balkanu. Ker pa tisti, ki dajo ta navodila, gotovo neso Slovani, tudi neprijatelji slovanstva, je vsekako počenjanje Milana in bolgarske vlade slovanstvu le v škodo.

Kalubkov

je še vedno zaprt v Bolgariji. Uložil je že dve prošnji na rusko vlado, da bi zahtevala izročitev njegovo, pa dosedaj se ruska vlada za ti prošnji ni zmenila. V Sofijo prišla je Kalubkova žena in prosila, da bi njenega moža izročili Rusiji; bolgarska vlada jej je pa odgovorila, da dokler Rusija ne zahteva, Kalubkova izročiti ne morejo.

Partikularizem na Nemškem.

Najglavnije nemške novine govore z velikim obžalovanjem o partikularizmu, ki se je počel javljati v Virtembergu, Meklemburgu in na Bavarskem. Javlja se prav odkrito, in protivniki carskega jedinstva govore jako smelo. Te dni izdal je Hesenski advokat Martin brošuro, v kateri predlaga, da se Hesenska odloči od Pruske ter proglasi za nezavisno državo. Obsoja dogodke 1866. leta in izreka nado, da se bode odprl grob, v katerem je zakopana Hesenska, ter da bode uskrnila nekdanja svoboda dežele.

Nemiri v Ameriki.

Kakor je znano, je v San Salvadoru bil buknil ustanek in so zarotniki otrovali predsednika, general Ezeta si je pa prisvojil vso oblast v deželi. Ker so hotele srednjeameriške republike skleniti zvezo, katera bi se pa bila uresničila še le dne 15. septembra z izvolitvijo zveznega predsednika, mislile so druge srednjeameriške države, da imajo že sedaj pravico umešavati se v sansalvadorske zadeve. Guatemala, Costarica, Honduros in Nicaragua so sklenile, da bodo s silo napravile zakoniti red v San Salvadoru in generala Ezeta prisilile, da se odpove oblasti, katero si je nezakonito prisvojil. Guatemalci so že zbrali vojakov na sansalvadorski meji, in nekatera poročila že vedo povedati o bojih mej Guatemalci in Sansalvadorci. Mehika in Zjedinjene države se pa baje mislijo ponuditi za mirno posredovanje v tem razporu. Pri tacih razmerah se srednjeameriška zveza še pač ne bode tako hitro uresničila. — Nadalje sta ustaji v Argentini in Chiliji v južni Ameriki, pa izvestja, ki o teh ustajah dobajajo v Evropo, so jako pomankljiva in se ne ujemajo. V Valparaisu (Chili) je 5000 ustajnikov oropalo prodajalnice in več hiš požgalo. Bil je krvav boj.

➡ Dalje v prilogi. ➡

Dopisi.

Z Javornika nad Vilharjevim Kalcem 24. julija. [Izv. dopis.] Prav vesel sem bil danes dopisa „Izpod Nanosa“ 21. t. m. v „Slovenskem Narodu“ o zadevi Miroslavovega spomenika. Prav rad pojasnim vrlemu prijatelju Hinku in „zavednemu svetu Notranjske“ — hotel sem to itak te dni storiti —, da odboru za omenjeni spomenik iz leta 1888 ni zamrlo naudušenje, da še zdrav živi in da se je baš zadnji ponedeljek resno bavil „za resnobe vredno stvar!“ Brez žolca in namena sôdi svet „malomarnost in opravičeno nevoljo“ nanj in „storjene napake“! Pa brez zamere! — Žalibog, da je res in da je nekaj let preteklo, odkar so vrli možaki — Domicelj, Drobnič, Legat — pričeli delo za Vilharjev spomenik. Takrat so imeli pred očmi kamen za na grob! Ali za takšna in jednaka narodna dela neso bili ugodni časi Vesteneck-Widmannovi. — Niti tri sto goldinarjev se ni steklo vkup! Mej tem slišale in brale so se le pobožne misli in želje o tej reči, dokler ni g. Domicelj l. 1888 zbral okrog sebe novega odbora — Domicelj, Lavrenčič, Resman in Vičič. Narod slovenski — in posebe še vsa Notranjska — odobral je poziv tega odbora nesebično in složno, da se postavi Vilharju v Postojini — metropoli Notranjske — primeren doprsen kip. Ali znatnimi doneski priskočili so nam na pomoč z veselnicami le Postojina, sv. Peter in Zagorje, dalje uzorni domorodkinji gospá Vilharjeva in gospica Pajničeva pa g. Ivan Vilhar. Z vsem je narasel kapital na okroglo 900 gl. Pač nam je koj slavna občina v Postojini velikodušno obljubila prostor, ograjo in troške za postavljanje spomenika. Mislilo se je v odboru resno na izvršitev v teku leta 1889. s primerno veliko narodno slavnostjo!

Ali prišlo je vmes, razven hudih boleznij mej odborom, toliko narodnega dela in ž njim takšnega davka — Vodnik, Levstik, Novomesto, Divača — da se ni moglo više napenjati in izžematiti itak požrtvovalnih narodnih sil. In ravno tako je bilo primeroma to leto: Zastava v Središči, Ravnikar itd. Res, da je Notranjska letos počivala! Ali jaz si prave narodne veselice brez „Sokola“ in splošne pevske pripomoči niti misliti ne morem. „Sokol“ nam je tedaj „venec na glavi!“ „Ali čini in ne prečini,“ modruje prav Kastavec. — Dalje se je to leto zasukala reč pri prostoru. — Postojina sezida v bližini monumentalno narodno šolo na najlepšem prostoru v sredi trga. In kje bi bil lepši, boljši in pomenljivejši prostor za spomenik nego baš pred očmi naše prerrojene, nadebudne mladine!?

„Zdaj je čas za nas, vse se je nekako odahnilo in nič velicega se ne snuje — torej dalje na dan...“ pisal mi je te dni drug les v samoto. In prej, kakor se moreš nadejati, prišli so daljno, daljno pot na Javornik naudušeni, odločni in resni gg.: Domicelj, Kraigher in J. Lavrenčič. Pomenili smo se resno, kako izvršiti pričeto delo, razdelili smo si z resnobno voljo notranje in zunanje naloge! To je bilo v ponedeljek 21. t. m. pred dopisom. — Delo bodi gotovo za leto 1891; priredi se odkritje s slavnostjo v teku istega leta! To je jedro! Strokovnjak napravi takoj projekt in na podlagi nastavi se troški za modeliranje in litje kipovo. (O tej zadevi smo se že prej na več krajih informirali). Precej potem razpošlje se poziv in osnuten program veselice poverjenikom po Notranjski in znanim delavnim rodoljubom širom Slovenije.

Tako je ta stvar! Rima neso sezidali v enem dnevu. Pa kaj hočemo pri Rimu? Trideset let je čakal, oče slovenski pesmi, Vodnik na spomenik. Prenaglo in površno delo se rado maščuje!

Ali naj se me umé prav, da se je delo za Vilharjev spomenik pravo za pravo pričelo drugo polovico leta 1888. In teško je tudi v Notranjski zbirati stotine, kakó teško še tisočake! Človek, ki je pred desetimi leti in potlej nabiral in pobiral narodni davek, dobro vé, da se ga je pri vednem nadlegovanji i tukaj „zavedni svet“ bal, kakor „ru-dečekapastega eksekutorja“.

Notranjska skupila je za Jurčičevo ustanovo tisočak, še več pa za „Narodni dom“ itd. itd. In tudi za največjega svojega sina, za Vilharja, storila bode zdaj polagoma hvaležno svojo narodno dolžnost! Homatije s ploščo v Planini so zares žalostne; a stvar se ne dá presukati. Grešilo se je pri tem nekoliko „v mestu in nekoliko zvonaj mesta“! Ali

faktum je, da je plošča na rodni hiši našega ljubljenca; glavni namen je dosežen! Drugo vse nam pa bodi za nauk! — Kakor nema „Pisateljsko društvo“ patenta za takšna podjetja, tako nema tudi neomejene dolžnosti. In kako je mogoče pri naših sredstvih vsemu kaj?! —

Na konci pa prosim svoje rojake slovenske, da vzemó te naše namere za prihodnje leto v prvi vrsti v kroniki slavnostij na znanje, da se ne bomo potem begali in križali ter preveč krhali itak skromne naše duševne in gmotne moči! Tebe pa ljubi „zavedni svet Notranjske“ prosim, milo prosim, priskoči nam zdaj to jesen in posebe še pred Pustom kakorkoli, daj in nabiraj potrebni primankljaj — trebal bode še dober tisočak — da dovršimo pričeto delo v spomin vrednega velmožá nam in zanamcem v izgled in spodbujó, da storimo hvaležni svojo narodno dolžnost velikemu svojemu buditelju in dobrotniku Miroslavu Vilharju! Končam pa z vrlim Hinkom: Torej čvrsto naprej! Pri vsem nam pomozí Bog!! Iv. N. Resman, tajnik.

Iz Trnja na Pivki 24. julija. [Izv. dop.] Včeraj popoldne iz šole gredé spenjala se je sedemletna Franja Matičič po skalovji nabiraje cvetlice. Najedenkrat zakriči, da jo je nekaj ujedlo na srednjec leve roke. Revica teče domov, kjer pripoveduje svojemu očetu, kaj se je zgodilo. Oče je kmalu spoznal, da to ni bila morda bučela, temveč kaj posebno strupenega. Zmival in stiskal jej je roko. Roka vidno zateka in črna postaja. Tudi jaz o tem hitro zvem ter nasvetujem, kaj se ima nujno storiti.

Želeč videti, ter se prepričati, kaj vender je pičilo mlado deklico, prašam njene tovaršice, kje ravno se je to zgodilo. Deklice so pokazale steno in glej! na steni je čepel strupeni modras. Maščevanje se mu napove. V roke ga moram dobiti, živega ali mrtvega. Poskusim s precepom, pa nekako bojazljivo, da, neukretno in počasno. Gad mi jo popiha v razpočeno skalo. Danes odpravim se zopet na kačji lov, noseč seboj vse potrebno. Na istej skali solnči se tudi danes modras, goltajoč mladega ptiča. Pol tička imel je grdi plazavec v žrelu, pol zvonaj.

Hitro ga pritisnem s pomočjo Hlenskega mežnarja z precepom za vrat; naveževa mu zanjko ter ga potisneva v steklenico. Spustivši iz žrela svoj plen, mladega tička, pihal je krog sebe, kot sam peklenšček. Prišel je maščevalcu živ v roke. Pri vsej grdobi je vender lep, pravi rožičkast modras. Neпоškodovan eksemplar!

Deklici se je hitro pomagalo z raznimi zdravili in upati je, da kmalu ozdravi. Danes se jej delajo po močno zateklem telesu, posebno po roki, beli, spečeninam podobni mehurji. Modras pa leži v steklenici, ter se moči v špirtu. Te golazni je letos mnogo, torej pozor! J.

Iz Radovljice 28. julija. [Izv. dop.] Slov. pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici priredi prvo veselico ali prvi javni nastop društva dne 3. avgusta t. l. v gostilni gosp. M. Klinarja v Radovljici. Pri tej veselici sodeluje Bledska godba in iz posebne prijaznosti tudi gosp. I. Meden. Vspored: 1. Jenko: „Naprej zastava Slave“, koračnica. 2. Anton Nedved: „Zvezna“, — poje moški zbor. 3. C. M. Ziehrer: „Wiener Madln“, valček. 4. V. Lisinski: „Tam gdje stoji“, četverospjev. 5. Scheibelreiter: „Erinnerung an Krainburg“, četvorka. 6. Em. Vašak: „O ti moj dom“, — poje moški zbor. 7. Theod. Weis: „Die Wienerstadt in Tönen“. 8. Vilhar: „Naša zvezda“, — poje moški zbor. 9. Em. Titel: „Ouverture über slavische Lieder“. 10. F. Majer: „Tičica“, četverospjev. 11. „Po jezzeru“, solo na rogu s spremljevanjem orkestra. 12. „Triglav“, — poje moški zbor. 13. „Hoj banovci“, koračnica. 14. Ipavec: „Da te ljubim“, samospjev s spremljevanjem kvarteta. 15. C. Komzák: „Die Eine, die ich meine“, polka mazurka. 16. Vilhar: „Bojna pjesma“, — poje moški zbor. 17. J. Strauss: „Ohne Sorgen“, hitra polka. 18. E. J. Otto: „Devi“, četverospjev. 19. F. Scharwenka: „Herzblättchen“, Gavotte. Začetek ob osmi uri zvečer. Ustopenina: Posamezni udje plačajo 20 kr., z obitelo 50 kr.; posamezni neudje plačajo 50 kr., z obitelo 1 gl. Pri grdem vremenu preloži se veselica za prihodnjo nedeljo.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Sobotno številko našega lista zaplenila je c. kr. deželna vlada zaradi uvodnega članka, v katerem se je razpravljalo

ob eventualni zvezi mej Avstrijo in Rusijo. Današnja številka ima osem strani.

— (Prevzvišeni knezoškof Ljubljanski, dr. Jakob Missia), pristopil je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ kot ustanovnik ter v ta namen izročil društveni poverjenici preblagej gospej Mariji Murnikovi 100, reci sto goldinarjev, katero svoto je društveni blagajnik že prejel. S temi sto goldinarji znaša društvena ustanovna 2000, reci dve tisoč goldinarjev. — Iskrena bodi hvala dobrotljivemu cerkvenemu knezu na velikodušnem daru!

— (Odbor slovenskih abiturijentov v Ljubljani) opozarja gg. Slovenijane in Triglavane, da se vrši dne 4. avgusta na večer v čitalniških prostorih veselica, ki je na prid velikošolskima zalogama, in je vabi, ker mu posamičnikov imena in bivališča neso znana, kakor je že pred oboji akademični društvi celokupno povabil, kot posamnike tem potom kar najprisrčnejše, se udeležiti.

— (Gosp. Fr. Pajsar) dobil je od ravnateljstva dvorne pevske šole dovoljenje, da sodeluje pri koncertu slovenskih abiturijentov — stoprav v zadnjem času — in ostane torej še v Ljubljani.

— (Odbor slovenskih abiturijentov v Ljubljani) vabi gospode pevce udeležiti se polnoštevilno pevske vaje, ki se vrši danes ob osmi uri na večer pod vodstvom gosp. I. Hubada v čitalnični dvorani.

— (Doktorjem juris) bil je preteklo soboto na vseučilišči v Gradci promoviran g. Ignacij Kotnik, notarski kandidat in hišni posestnik v Ljubljani.

— („Slovensko pevsko društvo“) je začelo razpošiljati vabila k velikemu koncertu. Da se prihrani nekaj poštnih stroškov in dela, poslane se bodo vabila za ude, ki stanujejo v krajih v katerih ima društvo svoje poverjenike, zadnjim ki jih naj blagovolé razdeliti mej ude in drugo občinstvo, ki se hoče udeležiti slavnosti.

— (Osnovni odbor „Celjskega Sokola“) nam piše: C. kr. državno namestništvo v Gradci potrdilo je od osnovalnega odbora „Celjskega Sokola“ predložena društvena pravila. — Ker je občna želja mej Celjskimi Slovenci, da se osnovalna slavnost praznuje že dne 7. in 8. septembra t. l., moramo takoj na delo. V ta namen sklicujemo prvi občni (osnovni) zbor na prihodnji četrtek, to je 31. julija 1890 ob osmi uri zvečer v prostorih Celjske čitalnice ter vabimo vse rodoljube iz Celja in okolice, kateri so se za mlado društvo že koj spočetka zanimali in kot udje pristopili, ali kateri do takrat kot udje pristopijo, k mnogobrojni udeležbi. — Na dnevnem redu je: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Volitev staroste, podstaroste ter v društvenih pravilih določenih odbornikov in revizorjev. 3. Razgovor in predlogi ob osnovalni slavnosti. 4. Razni predlogi v zmislu pravil.

— (Separatni vlak) vozil bode dne 10. avgusta t. l. k pevski slavnosti iz Ljubljane v Maribor. Ustopenina bode moč na vsaki postaji do Celja. Voznina bode jako znižana. Opozarjamo že sedaj vse rodoljube in prijatelje petja na to, da delujejo mej znanci, da bode udeležba sijajna. Vse podrobnosti in cene prijavimo v kratkem.

— (Družbe sv. Cirila in Metoda knjižnica.) „Tržaško-koprski škof Matej Ravnikar, slavni pisatelj in pedagog slovenski. V spomin razkritja spomeniške plošče, v 13. dan julija v njegovi rojstveni hiši na Vačah, slovenski mladini poklonil Jernej Ravnikar, slovenski učitelj. Z eno podobno. V Ljubljani. Izdala in založila „Družba sv. Cirila in Metoda“ 1890. V. zvezek. — 8°. str. 31. Cena 10 kr. Slavnosti na čast zaslužnim možem slovenskim so najugodnejša prilika pouku našega ljudstva. Zrno, tedaj vsejano, vzkali rajše; saj mu srčno grédo vzrahljajo oduševljeni govori, krasno petje, bleščéče zvonanje priprave. — 13. t. m. smo praznovali Slovenci Ravnikarjevo slovesnost v njegovem rojstvenem kraju na Vačah. O tej priliki izšel je iz krila naše družbe sv. Cirila in Metoda gorenji slavnostni spis kot 5. zvezek njene „knjižnice“. V lepih potezah nam slika slavljencev nečak, g. Jernej Ravnikar — znan po svojih korenitih spisih zlasti v „Pedagogičkem Letniku“ — življenje pastirčeve od Vaških pašnikov in njihovih zabav pa do duhovnih pašnikov tržaško-koprskih in njihovih težav. Predstavlja nam Mateja Ravnikarja kot dijaka, duhovnika, profesorja, ravnatelja, svetovalca, škofa. Blago srce se nam zrcali iz njegove oporoke.

— Slovenščini je oskrbel slavni Vačan stolico v Ljubljanski bogoslovnici ter celo vrsto knjig, v katerih je pisal najčistejšo slovensko besedo. Zlata vredne so njegove „Zgodbe sv. pisma za mlade ljudi“ v 3 zvezkih. Ali bi nam jih ne hotela — seveda v nekoliko popravljani obliki — znova natisniti družba sv. Mohorja? — Posamične epizode iz Ravnikarjevega življenja, n. pr. zgodba iz dijaškega življenja, opisana na str. 5., njegovo vedenje do starega, onemoglega očeta, naj se vsprejmejo v naše čitanke za šole. — Galerija slik naših slavnih mož se je pomnožila z Ravnikarjevo sliko. Neznana je bila doslej slovenskemu občinstvu. Hvala družbi sv. Cirila in Metoda, ki jo je postavila 5. zvezku na čelo! Hvala monsignoru Legatu, ki je blagovolil oskrbeti fotografični snimek po neki — žal! — že jako otemneli sliki, viseči v žagradu pri sv. Justu v Trstu. — Kaj ko bi po tej podobi izklesalo umetelniško dleto prvega tržaško-koprskega škofa marmornat doprni kip, ki naj bi se namestil v prezbitariji Ravnikarjeve gojenke — Vaške župne cerkve; saj ima jednak spomenik i naslednik Ravnikarjev, pokojni škof Legat, v presvetišči svojega rojstvenega kraja v Naklem. Tedaj pa se k njegovemu razkritju — če Bog da — ob ugodnejšem vremenu snidemo častilci odličnega škofa in prvega prozajika slovenskega na Vačah morda o 50 letnici njegove smrti, l. 1895. — Fiat!

— (Nova pridobitev v Zagrebški galeriji.) Ustanovitelj galerije slik v Zagrebu, velikušni mecen Strossmayer, podaril je zopet novo podobo, katero je kupil to pomlad v Firenzi. Podobno nekateri zmatrajo za delo Perugina ali pa Pinturicchia. Prof. Cambi, temeljiti poznavalec starih podob, pa jo prisoja Francescu Francia, prijatelju Rafaelovemu, ter jej pripisuje veliko vrednost. Francia bil je slaven slikar madon — tudi omenjena slika je te vrste — in Rafael sam bil je velik njegov častilec.

— (Čitalnica Šišenska) bode kakor smo že na kratko poročali, dne 3. avgusta priredila redno poletno ljudsko veselico. Čitatelje utegnejo zanimati naslednje zgodovinske črtice: Društvo obstoji 12 let. Počelo je l. 1878. Pol leta bilo je pri Andreji Vodniku, potem preselilo je se k „Guziju“. L. 1879. 6. jul. bilo je blagoslovljenje zastave. Blagoslovil jo je g. Klun, kumica bila je g. Murnikova. Imenom Slovenk Ljubljancank zabila je žrebek g. Zarnikova. Prvi predsednik bil je „Zakotnik“ do l. 1880, drugi Fran Drenik od 1880 do sedaj, to je 10 let. V 12 letih priredila je Šišenska čitalnica 37 veselic besed, 3 maskarade, 16 pevskih večerov in 17 izletov. Sedaj biva čitalnica v lepi hiši g. Kneza poleg cerkve. Društvenikov šteje 120 in jednega častnega člana (dr. Vošnjak). Društvenina je 2 gld. za samce, 3 gld. za rodbine. Temelj društva je knjižnica in petje. Knjižnica je uzorno urejena in šteje 1020 knjig. Bralo se je l. 1889. — 889 knjig. Čitalnica je član: „Slovenske Matice“, „Glasbene Matice“, „družbe sv. Mohorja in „Dramatičnega društva“. Naročena je na: „Slov. Narod“, „Slovenca“, „Domoljuba“, „Mir“, „Brus“, „Novo Sočoč“, „Zvon“, „Vertec“, „Dom in Svet“. Zbor šteje 10 pevk in 14 pevcev. Ta zbor goji posvetno in cerkveno petje. Za mlajše pevce in pevke je šola. Pevovodje so bili do sedaj: gg. Justin, Stegnar Feliks, Sohar, Kos in Govekar Fr. V posamičnih slučajih poučevala sta tudi gosp. Paternoster in Valenta. Pod vodstvom g. Govekarja pele ste si spevoigri „Odvetnika“, „Grščak in kukavica“ in „Ilirja oživljena“ od Govekar-Feigeln. To dokaz napredka društva na muzikalnem polji. Pri besedi 3. avgusta svirala bode vojaška godba 12 toček. Mej temi potpouri po ruskih narodnih melodijah od Schinzelna. Sicer obsegal bo spored: deklamacijo „Blagovestnikom“ od S. Gregorčiča, 3 možke in 3 ženske ali mešane zборе, kegljanje i. t. d. Podrobnejši program priobčili bomo v jedni prihodnjih številkih.

— (Matica Hrvatska) imela je glavno skupščino včeraj 27. t. m. ob 10. uri zjutraj v Zagrebu v društvenih prostorih

— („Popotnik.“) Časopis za učitelje in prijateljev šole. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 14. številki nastopno vsebino: O materinščini na naših ljudskih šolah. — Prirodopisni pouk v jednorazrednicah. — Druga skupščina „Zaveze slov. učit. društev.“ — O lepoznanstvu. — Društveni vestnik. — Dopisi in druge vesti. — Raznoternosti.

— (Pekovska zadruga Ljubljanska) imela je po dolgem skoro dveletnem prestanku zopet svoj občni zbor v mestni dvorani. Načeloval je pekovski mojster g. Jenko navzoč kot vladni komisar bil je mestni komisar g. Šešek članov bilo je prisotnih 25. Načelnik g. Jenko je naglašal, da je šlo odborovo delovanje na to da bi se zadruga za peke in kolačarje samostavno ustanovila, sladničarji in medičarji pa naj bi se, ker imajo zadostno število udov, iz zadruge izločili in naj bi ustanovili zase posebno zadrugo. A ta zadeva ni še rešena in novi odbor, ki se bode danes volil, bode konečno o tej zadevi razpravljal in stavil dotične nasvete. Vršila se je potem volitev 7 mestnih odbornikov, ker sta izvoljena predsednik g. Jenko in njega namestnik g. Čad na tri leta, ter njima še doba potekla ni. V odbor se izvolijo gg.: Kirbisch, Žagar, Föderl, Bončar, Vizjak, Škut in Oroslov Dolenc. Kot namestnika gg.: Matijan in Zamejec. O drugi točki, zahtevi pekovskih pomočnikov, bila je dolga razprava in burna debata že pred začetkom zborovanja. Nekateri mojstri hoteli so zahtevo odkloniti kar kratko malo „a limine“, slišali pa so se tudi glasovi, da treba vendar pogovora s pomočniki. Govorila sta g. Matijan, ki je rekel da ni protivnik povišanju plače, g. Žagar pa je razmotraval, kako naj bi se pekovska obrt v Ljubljani uravnala, da ne bi bila posebno vsled prodajanja zdravju škodljivega kruha po hišah in na mestnem trgu na kvar Ljubljanskega mesta prebivalstvu. Po predlogu g. Föderla se sklene, da se izvolijo od strani pekovskih mojstrov kot zaupni možje štirje pekovski mojstri kateri naj obravnavajo s štirimi zaupnimi možmi pekovskih pomočnikov. Predlog g. Föderla se odobri in se izvolijo v ta odsek gg.: Föderl, Žagar, Matijan in Pirnat. Potem se zborovanje sklene.

— (Požarna bramba v Dolenji Šiški) naznanja vsem gasilnim društvom, da ne priredi dne 3. avgusta nobene slavnosti, kakor je bilo poročano v 164 številki „Slov. Naroda“, temveč bode le sodelovala na povabilo slavne čitalnice, ako jo ista pozove.

— (Slavnost na Bledu.) Povodom poroke nadvojvodinje Marije Valerije z nadvojvodo Franom Salvatorjem priredi se na Bledu dne 31. t. m. slavnost, koje čisti dohodek je namenjen zakladu za zgradnjo ubožnice v Blejski občini. Vspored: Ob 10. uri dopoludne svečana velika sv. maša v cerkvi na otoku. Od 2. do 4. ure popoldne promenadni koncert v nasadih Lujizinega kopelišča. Ob 4. uri popoldne tombola v Mallnerjevem hotelu. Ob 8. uri zvečer slavnost na jezeru in splošna razsvetljava po jezeru. Ob 10. uri zvečer plesni venček v Mallnerjevem hotelu. Ako bi bilo slabo vreme, vršila se bode slavnost v nedeljo 3. dan avgusta.

— (Francoski gostje v Zagrebu.) Začetkom septembra meseca prišlo bode v Zagreb 20 gojencev „Ecole Albert le Grande“ iz Arcueila blizu Pariza pod vodstvom svojega direktorja, da si ogledajo znamenitosti mesta. Stanovali bodo v Pruknerjevem hotelu.

— (Upravni svet parobrodnega društva avstro-ogerskega Lloyda) poslal je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nedavno dopis, s katerim prosi, naj trgovci in obrtniki svoje pritožbe o Lloydovem poslovanju pošiljajo potom trgovske in obrtniške zbornice do upravnega sveta Lloydovega: „Zapazilo se je, da se poslanci in druge javne korporacije pogostoma nepovoljno izražajo o Lloydovem poslovanju. Ali ker nikdar ne naznačijo konkretnih slučajev, društvu ni mogoče preiskovati, ali je vsakokratno očitavanje utemeljeno ali ne. Iz takovih nedoločnih kritik, izhajajo povse negativni uspehi, kajti z jedne strani škodujejo glasu društvenemu, ker mu ni moči tacih obdolžitav zavračati, z druge strani pa neso v korist prizadetim krogom, ker se ne popravijo neprilicnosti, ki se morebiti dogajajo. Upravnemu svetu bi zatorej veliko bilo do tega, ako bi častita trgovska in obrtniška zbornica blagovolila prigovarjati trgovcem in obrtnikom svojega okrožja, naj pritožbe glede na društveno poslovanje z natanko določenimi fakti potom častite zbornice semkaj pošiljajo.“

— (Umor.) Z mešanim vlakom pripeljala sta se preteklo noč mož in žena iz Litije v Ljubljano. Prenočevala sta na mrvici pod nekim kozolcem. V noči je mož svojo ženo parkrat smrtno ranil. Nagibi temu činu in podrobnosti nam še neso znane.

— (V Ameriko) izselilo se je iz občin Smereče in Straja ves pri Zilski Bistrici v preteklem letu 165 oseb, ki so vzele seboj okolu 20.000 gld. Taka množica ljudij in tolika vsota denarja se v okraji čuti in teško je že dobiti delavcev.

— (Iz letovišč.) Na Bledu je samo Lujizina kopelj vsa polna, drugod je še praznih prostorov. Vsega vkupe je na Bledu v hotelih, gostilnah in zasebnih hišah blizu 600 tujcev. V Lescah, Poljčah in Begunjah jih je kacic 70, v Podnartu in okolici 24, v Kranji, na Gaštej in Stražišči 122, v Škofjiloki 80, na Jesenicah, v Javnorniku, Kranjski-gori, Podkorenem in v Belipeči 125, v Kamniku in okolici 420. Bohinjsko jezero obiskalo je doslej 220 turistov.

— (V Blejsko zdravilišče) došlo je do 26. t. m. 715 gostov.

— (Vabilo na veselico), koje priredi slovensko „bralno društvo“ v Kranji, v nedeljo dne 3. avgusta t. l. na vrtu g. Petra Mayra ml. Na sporedu je petje, godba in ples. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina članom 30 kr, nečlanom 40 kr. za osebo. — Pri veselici in plesu svira vojaška godba. — Obilne udeležbe pričakuje odbor.

— (Iz Tržiča) se nam piše: „Prvo leto svojega obstanka praznovalo bode dne 7. septembra t. l. „slovensko bralno društvo v Tržiči s primerno veselico. Natančnejši program bomo objavili. Zelo bi nas veselilo, ko bi tudi druga narodna društva nas pri tej slovesnosti s svojim prihodom počastila. Gospod S. Stegnar iz Ljubljane poslal nam je mnogo muzikalij, za kar mu odbor izreka pristrčno zakvalo.“

— (Petrolej na Hrvatskem.) Kakor se poroča iz Ludbrega, našli so tam na dveh krajih izdatne sklade petroleja. Dunajska tvrdka Singer vrtala je na več krajih, ter je iz jedne take luknje pridrl močen vrelec petroleja, ki se je pa kmalu zopet posušil, bržkone vsled geoloških jazmer. Kakor vse kaže, so skladi petroleja bogati in je upati, da se bode skoro posrečilo okoristiti se z njimi v prospah dežele in nje prebivalcev.

— (Morskega kita) velikansko okostje videti je v razstavi na cesarja Josipa trgu. Poleg tega razstavljen so tudi druge morske posebnosti. Več v denašnjem inseratu.

— (Razpisano) je mesto c. kr. notarja v Ljubljani. eventualno notarsko mesto, katero ki se vsled premeščenja izpraznilo. Prošnje v 14 dneh.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Serajevo 25. julija. Vsled naredbe Kallayeve je vlada vinsko desetino za vselej odpravila. Novo zasajeni vinogradi bodo deset let davka prosti. Ta naredba je za vinarstvo v Hercegovini zelo važna.

Rim 25. julija. „Agenzia Stefani“ javlja iz Guatemale: Republika Guatemala napovedala je republiko San Salvador vojno.

Bad Gastein 26. julija. Cesarica in Marija Valerija odpotovali zjutraj v Ischl.

Bergen 26. julija. Nemške vojne ladije „Hohenzollern“, „Irene“ in „Paget“ semkaj priplule. Cesar šel je na kopno in nakupil kožuhovine in zlatnine. Čuje se, da odpotuje danes opoldne.

Ostende 26. julija. Za nemškega cesarja vsprejem delajo se velikanske priprave.

London 26. julija. Dolenja zbornica vsprejela v drugem branji z 209 proti 61 glasom zakonski načrt glede Helgolanda.

Pariz 28. julija. Listi javljajo: Angleško brodovje v ameriškem morji dobilo povelje, da za angleških podanikov varstvo odpluje v Buenos-Ayres.

London 28. julija. Izvestje Reuterjevo iz Buenos-Ayres: Ustaši polastili so se arzenala in vojašnic. Vlada ima sedem batalijonov na razpolaganje. Pri včerajšnjem boji več poslopij razdejanih. Mornarica je nevtralna. Podpredsednik Pellegrino prevzel predsedstvo.

Razne vesti.

* (Medicinski kongres) bode dne 4. avgusta v Berlinu. Oglasilo se je že dozdej 2000 zdravnikov iz vseh delov sveta. Pričakuje se, da se udeleži kongresa najmanj 5000 zdravnikov. Udeležilo se ga bodo tudi francoski zdravniki.

* (Anarhisti iz Avstrije.) Kazensko sodišče v Ahenu obsodilo je dne 22. t. m. tri avstrijske anarhiste zaradi razširjenja revolucionarnih brošur utihotapljenih iz Anglije.

*** (Knez Bismarck kot priča.)** Mnogi pogovori, katere je imel knez Bismarck z različnimi žurnalisti, dovedli so do čudne posledice: dala so povod sodniške tožbi. Nemška „Post“ namreč očita na podlagi dr. Reichhardtovega poročila, ki ga je priobčil v „Dresdener Nachrichten“ o svojem pogovoru z Bismarckom, Juliju Ritterhansu gledé Bismarckovega izreka o podlosti nemškega časopisja, da je navlaš napadno zavil resnico. Obdolženi Ritterhans pa naznanja, da bode v obrambo svoje časti nastopil sodni pot. Na vsak način morala bi sodnja poklicati kneza za pričo, kar bi utegnulo postati jako zanimivo.

*** (Iz ljubezni.)** V gozdu blizu Toplic na Češkem našli so trupli zaljubljene dvojice. Bilo je truplo 20letnega kočijaža in ljubice njegove. Kočijaž se je bil zaljubil v deklico iz premožne hiše. Dekletovi roditelji neso hoteli dovoliti, da bi se vzela, in to je dalo povod, da sta sklenila, usmrtiti se. Mladi mož je v gozdu najprej deklico ustrelil, potem pa sam sebe. Blizu njiju našli so na drevesu privezani dve vrvi, iz česar sklepajo, da sta se sprva nameravala obesiti.

*** (Fonograf v poštnej službi.)** Na mekihanskih poštah hočejo upeljati fonograf. Na vseh glavnih postajah nastavljen bode tak aparat, ki bode posebno ugajal pisanja nezmožnim ljudem. Dotičnik govoril bode svoje poročilo v vsprejemni aparat. Cilinder na katerem ostane utisnen njegov govor nataknil se bode na pošti adresata na stroj in tam slišal bode adresat, kar mu je imel poročiti oddajalec, kakor da bi ta sam govoril z njim. Na vsak način lepa iznajdba, vprašanje je samo, koliko bo veljal ta čin korespondiranja?

*** (Influenca pri psih.)** V zdravniški akademiji v Parizu pretresavalo se je vprašanje, se je li pokazala influenza, ki je tako strahovito besnela koncem prošlega in početkom tekočega leta, tudi pri živalih. Prof. Olivier dvoji, da je bolezen konj ista, kakor influenza človeška. Pri psih pa so bili pojavi bolezní isti, kakor pri influenci. V Chantilly poprijela je do 150 psov. Oči so jim bile kalne in solzne, mučil jih je hud kašelj in neprestano lajanje. Bolezen ni trajala dolgo in le mal del od njih je poginol, to je dva odstotka. Pri poginilih bilo je dokazano, da je influenza bila vzrok.

*** (Stotak.)** V Peterburgu prišel je v gostilno lepo oblečen mož. Naročil je jedi in pijače. Ko je pojedel, je nekaj časa počakal, potem pa poklical natakarja, in ga vprašal, kdaj mu prinese ostanek stotaka, s katerim je plačal. Natakar se je začudil in odgovoril, da mu še ni plačal, in da je dolžen 3 rublje 20 kopejk. Tujec si ni dal dopovedati in velem je poklicati gostilničarja. Ko sta se nekaj časa prepirala, rekel je tujec, da hoče dokazati, da je plačal s stotakom. Imel je pet stotakov, katerih številke ima zapisane, sedaj ima samo še štiri. Gostilničar naj le pogleda, ima li v blagajnici stotak z dotično številko. Krčmar je zares našel tak stotak in torej takoj odštel tujcu 96 rubljev in 80 kopejk. Gost je hitro odšel. Gostilničar si je potem domislil, da mu je dotični stotak dal zjutraj nek tujec. Bilo je sedaj jasno, da sta se dva sleparja bila zmenila.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodeci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuschlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (55—9)

Kwizde

c. in kr. privil. restitucijski fluid
(voda za umivanje konj)

pristni se dobi samo z varstveno znamko, ki je zraven, v vseh lekarnah in droguerijah avstrogerske monarhije. — **Cena gld. 1.40.**

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji Frana Kwizde, c. in kr. avstrijskega in kraljevega rumunskega dvornega zalagatelja za živnozdravniške izdelke. (202—6)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

27. julija.

Pri **Stonu**: Radi iz Idrije. — Wallner iz Livna. — Constantini z Reke. — Neuwirth, Wallman iz Trsta. — Rozmanik iz Fužin. — Terdina s soprogo iz Novogamesta. Pri **Maliči**: Hirsch, Popovitz, Steinbeck, Faltner z Dunaja. — Dr. Moretti iz Dalmacije. — Jerovšek z Reke. — Kisic iz Zadra. — Pittius iz Berolina. — Raškovič, Miavolla iz Trsta. — Spintre iz Kočevja. — Roche iz Cadije. — Klamič iz Beljaka. — Komposch iz Rimskih toplic.

Umrli so v Ljubljani:

26. julija: Albin Sartori, uradnega sluga sin, 2 $\frac{1}{2}$ leta, Gradišče št. 16, za vnetjem sapnika. — Marija Dobruta, izkuhova hči, 9 let, Besljeva cesta št. 1, za jetiko.

27. julija: Jožef Jakopič, delavčev sin, 4 mesece, Opekarska cesta št. 31, za katarom v črevih.

V deželni bolnici:

25. julija: Julijana Brezovar, delavka, 43 let, za legarjem.

26. julija: Marija Šušteršič, delavka, 20 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 26. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 64	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 23	Surovo maslo,	70
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno,	2
Oves,	3 57	Mleko, liter	8
Ajda,	5 20	Goveje meso, kgr.	59
Promo,	4 87	Telečje	66
Koruza,	5 04	Svinjsko	64
Krompir,	3 75	Koštrunovo	36
Leča,	10	Pišanec	35
Grah,	9	Golob	16
Fižol,	8	Seno, 100 kilo	1 45
Maslo, kgr.	90	Slama,	1 45
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 20
Špeh frišen	60	„ mehka, 4	4 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. julija	7. zjutraj	738.1 mm.	16.6° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	737.2 mm.	23.4° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.7 mm.	17.4° C	sl. svz.	d. jas.	
27. julija	7. zjutraj	739.3 mm.	16.8° C	sl. vzh.	obl.	0.6 mm.
	2. popol.	739.4 mm.	19.7° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	739.3 mm.	13.4° C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 19.1° in 16.6°, za 0.5° in 3.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 28. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	88.45	—	88.45
Srebrna renta	89.70	—	89.60
Zlata renta	108.95	—	109.10
5% marcna renta	101.25	—	101.25
Akcije narodne banke	983.50	—	983.—
Kreditne akcije	304.—	—	303.—
London	116.10	—	116.10
Napol.	9.21 $\frac{1}{2}$	—	9.22
C. kr. cekini	5.51	—	5.51
Nemške marke	56.75	—	56.75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176	50
Ogerska zlata renta 4%	102	15	15
Ogerska papirna renta 5%	100	15	15
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121	50
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	115	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	75
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	—

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vreclec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-(15-0) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze presrečnega sočutja mej boleznijo in ob smrti naše presrečno ljubljene soproge, oziroma matere, stare matere in tašče, gospe

Marije Ane Goltsch

in za mnogobrojno udeležitev pri sprevedu drage pokojnice k poslednjemu počitku ter za lepe darovane vence izrekamo najpristrénejšo in najiskrenejšo zahvalo.

(580)

Zalujoči ostali.

Na cesarja Josipa trgu.

Traber-jev

svetovnoznani in odlikovani

MUZEJ.

Odprt je vsak dan od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Ob torkih in petkih od 2. ure popoldne dalje samo za dame. (581—1)
Ustopenina 20 kr., za vojake in otroke 10 kr. Št. 1028.

Semenj za hmelj.

Neposredna prodaja. Nizke stalne cene. Natančneje povedó podpisanci. Pošiljatvam naj se naredi naslov:

Adolf Lehmann Nachfolger.

Za telegrame:

Utitz Nürnberg.

(535—4)

Glavno agentstvo za Kranjsko
Ogersko-francoske zavar. delniške družbe
(Franco-Hongroise)

ima sedaj gospod

FRAN DRASCHLER

v Ljubljani, na sv. Jakoba trgu, Rožne ulice št. 11.

Omenjeni priporočila se hkratu za vsprejem zavarovalnih ponudb proti

poškodbi po ognji,

poškodbi po toči,

pobitji stekel,

telesnim nezgodam,

oziroma njih gmotnim posledicam, kakor za sklepanje

zavarovanja na življenje

po vseh kombinacijah, zagotavljajoč najcene premije in kulantno postopanje pri škodah. (569)

„NARODNA TISKARNA“
priporočila po nizkej ceni

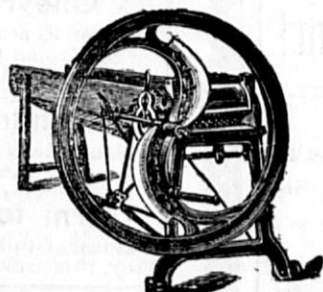
VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje konstruirane v različnih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.

Peronospera-aparati.

Priloge za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER (233—10)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Zavarovalna družba za življenje išče spretnega zastopnika za Kranjsko pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe s primareferencami pošiljajo naj se pod „Vertreter 1171“ na Annoncen-Expedition A. Hirschfeld v Trstu. (564-2)

Dva učenca

s potrebnim predukom vsprejmeta se v prodajalnice z mešanim blagom. — Kje? pove iz prijaznosti upravnništvo „Slovenskega Naroda“. (573-1)

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku vsprejme takoj pod prav dobrimi pogoji

dečka

kateri ima vse potrebne lastnosti, za učenca v prodajalnice z mešanim blagom. (571-2)

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traje, morejo dobiti spretni in zanesljivi osebe (dosluženi žandarmi imajo prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom. — Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312-15)

Novozidana hiša

v Postojni, poleg kolodvora, obstoječa iz 6 sob, veže, kuhinje in kleti, pripravna za gostilno ali lesno trgovino, prodaja se takoj z vrtno vred. — Kaj več pove Müller-jev Annoncen-Bureau v Ljubljani. (578-1)

Cesarja Jožefa trg. Le malo časa!

Velikanski kit.

Dolg je 82 čevljev in tehta 10.642 funtov; glava sama tehta 4000 funtov.

Največja mikalnost sveta!

Odperto od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Ustopenina 20 kr. Otroci in vojniki plačajo polovico. Z odličnim spoštovanjem G. F. Röhl, kap. (575)

Vabilo

drugemu glavnemu zboru bolniške blagajne političnega okraja Logaškega

kateri bude

dne 3. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju Dolenje-Logaškem

s tem-le

dnevnim redom:

1. Poročilo o blagajniškem delovanju v pretečenem letu in predložitev računov v odobrenje.
2. Volitev nadzorovalnega odbora.
3. Volitev novega razsodišča.
4. Nasveti.

Ker se glavnega zborovanja dne 20. t. m. ni udeležilo zadostno število blagajniških članov, zato bude zadostovalo dne 3. avgusta vsako število za sklepčnost.

Predstojništvo

okrajne bolniške blagajne v Logatci dne 24. julija 1890.

F. Arko.

(576)

KWIZDE
protinski fluid
2006) že več let preverjeno domače sredstvo in preskušeno krepčilo pred veličimi napori in po njih, dolgih marših itd. itd.

Varstvena znamka.

Da se izogne zamenjavanju, naj se pri kupovanju vedno zahteva Kwizdov izdelek in pazi na gorenjo varst. znamko.

Cena steklenici 1 gld. a. v.

Fran Iv. Kwizda
okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaji,
c. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj.

Pristen se dobiva v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.
Cena 1 gold. 20 kr. (s poštnino vred).

Svoji k svojim!

Veseloigra v 1 dejanju.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.
Cena 30 kr. (s poštnino vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigo-tržcih.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481-7)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

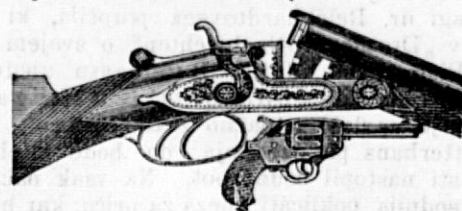
Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranju: F. Dollenz; v Logatci: J. Tolazzi.

JANEZ OGRIS

puškar

(341-26)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

Prvo žrebanje 14. avgusta. Komad samo 1 gold. Prvo žrebanje 14. avgusta.

Srečke Dunajske

razstave.

(505-31)

2 glavna dobitka 50.000 gold. vsak po vrednosti.

Vsaka srečka veljavna za obe žrebanji.

Drugo žrebanje 15. oktobra.

Srečke po 1 gold. Uprava razstavine loterije Dunaj, Rotunda. V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

Prva Brnska manufakturna razpošiljalnica BERNHARD TICHO, BRNO,

Zelny trh št. 18

razpošilja po poštne povzetji:

(267-17)

Raje Crepe čista volna, dvojno širok, 10 metrov gld. 5.—.	Domače platno 1 kos 30 vatl. 1/4 gl. 4.50. 1 kos 30 vatl. 3/4 gl. 5.50.	Garnitura iz ripsa obstoječa iz 2 posteljnih pregrinjali in z namiznega prta s svil. resami, gl. 4.—.	Ženske srajce iz šifona in platna, s fino vezeno, 3 kom. gld. 2.50.
Nouveautés v blagu za žensko obleko modno progasto in križasto, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.	King tkanina boljša nego platno, 1 kos 30 vatlov 3/4 gl. 6.—.	Tuniške portières za jedno okno, kompletno, dva dela, gld. 3.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobčastim obšivom, 6 komadov gld. 3.25.
Pisano praktično blago za domačo obleko, 10 metrov gld. 4.—.	Chiffon 1 kos 30 vatl. 1/4 gl. 5.—, najboljše baže gld. 6.50.	Garnitura iz jute 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt z resami, gl. 3.50.	Moške srajce lastni izdelek, bele ali barvaste, 1 kos la. gld. 1.50, 1/2 gl. 1.20.
Gladkobarvasto modno blago v vseh novih barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.—.	Canevas 1 kos 30 vatl. lila gl. 4.80. 1 k. 30 vatl. rudeč gl. 5.20.	Zastor iz jute turški vzorec, kompletni zastor gld. 2.30.	Delavske srajce iz Rumburškega oxforda, kompletno velike, 3 komadi gld. 2.—.
Chevron novovrstno, progasto blago, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.50.	Prejnat canevas 1 kos 30 vatlov, lila in rudeč, gld. 6.—.	Holandski ostanki posobnih preprog 10—12 metrov dolgi, ostanki gld. 3.60.	Normalne srajce kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Trinitnik dobre baže, 10 metrov gld. 2.80.	Oxford ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.	Novejši francoski DOILS ki se sme prati, prekrasen počrk, 10 metrov gl. 3.50.	Normalne hlače kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Črni terno saksonski fabrikat, dvojno širok, 10 metrov gld. 4.50.	Zephir za srajce najboljše in najpriporočljivejše, 1 k. 30 vatl. gl. 6.50.	Platnene rjuhe brez šiva, dobro domače platno, 3 kom. gld. 3.50.	Letno ogrinjalo 3/4 dolgo, gld. 1.20.
	Boston ki se sme prati, najnovejši počrk, 10 metrov gl. 3.—.	Platnene Java-brisače z vozlanimi resami, 6 komadov gld. 2.10.	Šabraka najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. šir., gl. 1.50. Cesarskorumena fijkarska šabraka 1 kom. gld. 2.50.

Uzorcji zastonj in franko. — Ilustrovani modni časnik „BRÜNER NEUHEITEN“ zastonj in franko.

Prodaja vina.

Graščinsko oskrbnitvo v Dubrovi, pošta Krapina Toplice na Hrvatskem, proda svoja

čista vina raznega pridelka

jako dobra kvaliteta, iz let 1879, 1885, 1886 in 1887, vkupe 1200 hektolitrov, po najnižjih cenah. — Več pove

(554—3)

ravnateljstvo v Krapinskih Toplicah.

Za čas stavbe

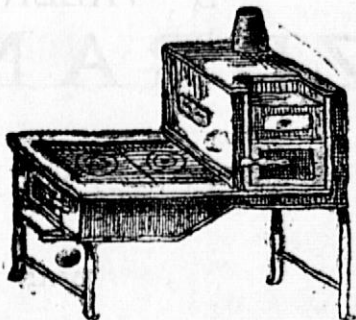
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9—34)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Naznanilo.

Brzi stroj za pinjenje (metilnica)

c. kr. najnovejše privil. patent ki drži 5 do 50 litrov. S tem strojem se najdalje v 4 do 5 minutah iz smetane napravi najfinjše in najokusnejše surovo maslo.

Pralni in ovijalni stroji

najnovejši patent

s katerimi se perilo neznanski varuje in hitro jako belo in čisto opere, torej veliko manj trpi nego pri navadnem ročnem pranju. Več nego polovico se privaruje drv in mila. V jednej uri se s strojem toliko obdela, kakor sicer v jednem dnevu.

Proti ognju in ulomu varne blaganice, kasete, potem papirne stiskalnice, kmetijski stroji vsake vrste

zlasti mlatilnice in rezilnice za krmo, ki se gonijo z roko, geplom, vodo ali parom, trijeri, čistilnice za žito, mlinci za trgano moko in ročni mlinci za moko, vinske in sadne stiskalnice, grozdne robkalnice, stroji za mečkanje sadja, robkalnice za turšico, sesalnice za gnojnice i. t. d.

Šivalni stroji

za domačo rabo in obrtne namene, otroški vozički, strojne igle za svilo, sukanec, ovčjo volno, pavolo in olje za stroje in vsi drugi deli za šivalne in kmetijske stroje i. t. d. Vse v največji izbi, iz najboljšega materiala in po najnižjih tovarniških cenah.

Pri tej priložnosti se zahvaljujem najiskrenejše za dosedaj skozi 20 let mi skazano zaupanje ter si bodem prizadeval je tudi nadalje ohraniti z rečno in točno postrežbo. — Za zunaj jemljeta naročila potovalca moja, gospoda Janez Kosmatitsch in Janez Grebeno ter dajeta, kjer se zahteva, (tudi na pralne stroje) potreben pouk.

Gepi in mlatilnice postavljajo na zahtevanje tudi moji ljudje tako, kakor stvar zahteva, in jih prirejajo za vodno vrsto. Prosim za jako mnogobrojna naročila in se znamujem z velespoštovanjem (431—3)

FRAN DETTER

v Ljubljani, nasproti železnemu mostu na Starem trgu št. 1.

Glavna zaloga

vsakovrstnih

rudninskih vod in studenčnih proizvodov

pri

(408—11)

PETRU LASSNIK-u v Ljubljani.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastonj.

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

združeni pivovarni

(103—23)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepino zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja eso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjaščini in francoščini, na pročelju pa natisneno moje zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“, Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccolli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Ludvik Grečel, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baocarioh, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kauniku: Jos. Močnik, lekar. V Metliki: Fran Wacha, lekar. V Gorici: G. Christofoletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Jos. Warta, c. kr. rud. lekarua.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa namejejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zanohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatično oteklino, kronično unetje v kolnih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, oteklino in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (88—12)

SVARIL! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirji tiskan v devetih jeziki in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Edina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

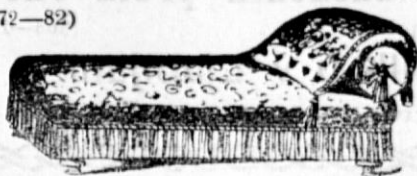
Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

Tapecirar
in dekorater.

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4.

(72-82)

prilagoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznано dobro in brezhibno, kar gotovo pričča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Trgovina z železnino ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
ima vedno bogato zalogo

stavbinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljev iz drota, vijakov, železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubstokov) ter vrtnih strojev za ključarje in kovače, kladrov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi dinamita, užigalnih vrvic in kopic.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77-20)

Beželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg
št. 11

L. Grečel-na

lekarja

pri Mariji Pomagaj

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Sirup iz planinskih zeljšč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Francoski čaj zoper kašelj. Po originalnem receptu pripravljen jedino v mojej lekarni, staropreverjeno sredstvo zoper vse prsne bolezni, pljučni katar, kašelj, hripavost, naduho in oslovski kašelj. — Cena kartonu 25 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, dobé se pristne le pri meni. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., 6 zavitkom 5 gld. 25 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju. — Škatljica velja 60 kr.

Greenko vino, tudi **želodec krepčujoče vino** imenovano, iz najzdravilnejših goranjkih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodeci, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodeca. — Steklenica z navodilom rabe velja le 80 kr.

Železnato kineško vino za prebolele, slabotne in otroke, katerim manjka krvi. — Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Maža za ozeblino, ruska, do sedaj neprekosljiva. — Cena lončku 40 kr.

Fijakarski prašek, znano in priljubljeno zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem odpravi vsakeršne bolečine, naj bodo akutne ali kronične. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Voda za čiščenje obraza, tudi **voda za pege** imenovana, ž njo se gotovo in popolnoma odpravi vsaka nečistost kože, kakor pege, žoltine, mozoli, rudeč obraz, lišaji in druge nečistosti kože. Jamči se za neškodljivost te vode. — Cena steklenici z navodilom za rabo 70 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. — Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.

Barvilo za lase, najboljšje. — Cena z navodilom za rabo 1 gld. 60 kr.

Sredstvo zoper kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred 40 kr., pol dvanajstori 2 gld.

Oblič za kurja očesa, „oblič za turiste“ imenovan, Luser-jev 60 kr., moj 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbé v posebnej dobroti in čistosti v najtočnejšem poten covanji.

Vsa zdravila kakor tudi zmlatja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296-13)

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na plučih, v želodeci, na jetrih, na obistih, za protinom in na žilicah, pri kašlju, hripavosti itd., za otroke, dojenice, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, krvi revne, bledične itd. je na **boljše dietetično redito**, po zdravnikih kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s spričevali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštinih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštinem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzkypplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zajamčeno pristna le, če ima goretno, oblastveno varovano vrstveno znamenje.

Prekupi imajo obilen rabat. (423-2)

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

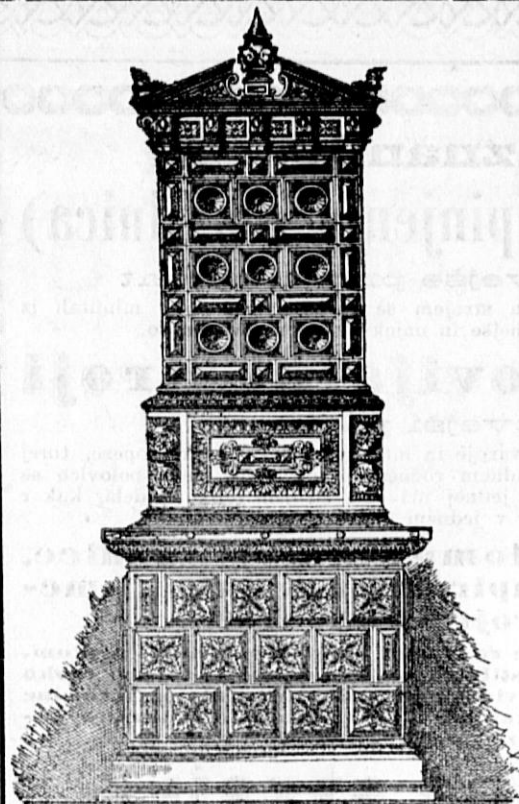
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovjšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno, in slonokoščeno osteklene, ognju protivne (257-18)

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Mineralne fasadne barve

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.